

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5Ndz/1/2019
Identifikačné číslo spisu:	1019200583
Dátum vydania rozhodnutia:	15.07.2019
Meno a priezvisko:	JUDr. Jarmila Urbancová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2019:1019200583.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcov: 1. I. K. a 2. Y. K., obaja bytom V., zastúpení: Mgr. Andrej Maar, advokát so sídlom Dunajská 6, Bratislava, proti žalovanému: Okresný úrad Bratislava, odbor výstavby a bytovej politiky, so sídlom Tomášikova 46, Bratislava, za účasti: 1. SHF Development s.r.o., so sídlom Pluhová 18, Bratislava, IČO: 51 264 099, 2. Mestská časť Bratislava - Podunajské Biskupice, so sídlom Trojičné námestie 11, Bratislava, 3. Hlavné mesto Slovenskej republiky Bratislava, so sídlom Primaciálne námestie 1, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. OU-BA-OVBP2-2019/21981-ZAV z 18. februára 2019, o námietke zaujatosti vznesenej ďalším účastníkom konania SHF Development s.r.o., so sídlom Pluhová 18, Bratislava, IČO: 51 264 099, voči sudkyňi Krajského súdu v Bratislave JUDr. Viera Šebestovej z prejednávania a rozhodovania veci vedenej na Krajskom súde v Bratislave pod sp.zn.5S/92/2019, takto

rozhodol:

Sudkyňa Krajského súdu v Bratislave JUDr. Viera Šebestová j e v y l ú č e n á z prejednávania a rozhodovania veci vedenej na Krajskom súde v Bratislave pod sp.zn. 5S/92/2019.

Odôvodnenie

1. Žalobcovia sa správnou žalobou doručenou Krajskému súdu v Bratislave 24.04.2019 domáhali preskúmania zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. OU-BA-OVBP2-2019/21981-ZAV z 18.02.2019, ktorým podľa § 59 ods. 2 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) ako aj podľa § 46 a § 47 správneho poriadku a podľa príslušných ustanovení zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) zamietol odvolanie žalobcov a potvrdil rozhodnutie Mestskej časti Bratislava - Vrakúňa č. UR/348/1532/2018/22/SU/HP-179 z 28.09.2018, ktorým ako príslušný stavebný úrad podľa § 37, § 38, § 39, § 39a a § 40 stavebného zákona v spojení s § 4 vyhlášky MŽP SR č. 453/2000 Z.z. a v súlade s § 3, § 4, § 32, § 46 a § 47 správneho poriadku rozhodol v územnom konaní o umiestnení stavby č. 179 „Rezidencia Hradská“, v členení na stavebné objekty SO 01 Rekonštrukcia a nadstavba jestv. objektu RD, SO 02 Bytový dom, SO 03 Spevnené plochy a parkovanie, SO 04 Prípojka NN elektro, SO 05 Vódovodná prípojka, SO 06 Kanalizačná prípojka, SO 07 Prípojka STL plynu, SO 08 Dažďová kanalizácia a vsak. Systém, prevádzkové súbory - PS 01 Výťah, PS 02 Plynová kotolňa, pre stavebníka SHF Development, s.r.o., miesto stavby Hradská ulica v Bratislave, na pozemkoch evidovaných v registri „C“ parc. č. 785/1 a 784, súp. č.8534 k.ú. P. a

prislúchajúca technická vybavenosť na pozemkoch parc. č. 785/1, 784, 782/7 a 721/2 (podľa reg. „E“ parc. č.706/1), k.ú. P. podľa situácie v mierke 1:500 vypracovanej autorizovaným architektom Ing. arch. Mgr. art. T. P., ev.č. 1622AA, ktorá je neoddeliteľnou súčasťou tohto rozhodnutia.

2. Vec bola pridelená na základe rozvrhu práce Krajského súdu v Bratislave na prejednanie a rozhodnutie senátu 5S. Konanie o žalobe je vedené pod sp.zn.5S/92/2019.

3. Krajský súd výzvami z 29.5.2019 vyzval žalobcov na zaplatenie súdneho poplatku za správnu žalobu, žalovaného a ďalších účastníkov konania vyzval na zaslanie administratívneho spisu, resp. na vyjadrenie k správnej žalobe.

4. Súčasťou súdneho spisu je okrem iného aj úradný záznam č.k. 5S/92/2019-47 z 05.06.2019, z ktorého vyplýva, že na požiadanie žalobcu 1. mu boli vyhotovené fotokópie zo súdneho spisu (výzvy na vyjadrenie z 29.05.2019).

5. Námietskou zaujatosti doručenou Krajskému súdu v Bratislave 18.06.2019 sa účastník konania - spoločnosť SHF Development s.r.o. domáhal, aby bola sudkyňa Krajského súdu v Bratislave, predsedníčka senátu 5S, JUDr. Viera Šebestová, vylúčená z prejednávania a rozhodovania veci vedenej na Krajskom súde v Bratislave pod sp.zn. 5S/92/2019. Námietku zaujatosti odôvodnil tým, že existujú dostatočne závažné dôvody spochybňujúce nestrannosť sudkyne JUDr. Viery Šebestovej, pre ktoré sa nemôže zúčastniť prejednávania a rozhodovania o žalobe. Apeloval na predsedníčku senátu JUDr. Vieru Šebestovú, aby vzala na zreteľ všetky uvádzané skutočnosti, a to aj v kontexte vyhrotenej situácie z dôvodu predchádzajúcich podaní SHF Development, s.r.o. a vzniku negatívnych emócií a v záujme predchádzaniu ďalším sporným situáciám, aby uplatnila procesný postup podľa § 88 zákona č. 162/2015 Z.z. Správneho súdneho poriadku (ďalej len „S.s.p.“) a bezodkladne oznámila predsedovi krajského súdu dôvody zakladajúce jej vylúčenie z prejednávania a rozhodovania vo veci vedenej pod sp.zn. 5S/92/2019. Pre komplexnosť veci tento účastník konania uviedol, že je taktiež účastníkom správneho súdneho konania evidovanom na krajskom súde pod sp.zn. 5S/33/2019, predmetom ktorého je taktiež preskúmanie rozhodnutia žalovaného, ktorým potvrdil stavebné povolenie vydané stavebným úradom. Keďže sa v tomto konaní vyskytli dôvodné obavy o nezáujatosť JUDr. Viery Šebestovej, uplatnil 06.05.2019 námietku zaujatosti podľa § 87 a nasl. S.s.p., o ktorej námietke rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením sp.zn. 3Ndz/1/2019 z 23.05.2019 tak, že JUDr. Vieru Šebestovú vylúčil z prejednávania a rozhodovania vo veci pod sp.zn. 5S/33/2019, keď zdôraznil, že v danom prípade sa priam javí, že koná nespravodlivo. Ďalej uviedol, že z dôvodu maximálnej starostlivosti a ostražitosťi o ochranu legitímne priznaných práv podal 11.04.2019 podnet predsedovi Krajského súdu v Bratislave, aby podal návrh na začatie disciplinárneho konania JUDr. Viery Šebestovej za pochybenia, ktorých sa mala dopustiť v rámci prejednávania a rozhodovania veci vedenej pod sp.zn. 5S/33/2019 s tým, že podnet bol adresovaný aj predsedníčke Súdnej rady Slovenskej republiky so žiadosťou, aby podala návrh prezidentovi Slovenskej republiky na jej odvolanie z funkcie sudcu.

6. V námietke zaujatosti ďalej poukázal na to, že žalobcovia boli v priebehu územného konania právne zastúpení advokátskou kanceláriou JUDr. Peter Vačok, prostredníctvom ktorej podali aj odvolanie voči územnému rozhodnutiu. Po tom, ako JUDr. Viera Šebestová priznala vo veci sp.zn. 5S/33/2019 odkladný účinok správnej žalobe uznesením č.k. 5S/33/2019-87 z 02.04.2019, žalobcovia hoci neboli účastníkmi súdneho konania, náhle zmenili právneho zástupcu na Mgr. Andreja Maara, pravdepodobne na základe odporúčania poskytnutého prostredníctvom Y. O. (žalobca v konaní vedenom na krajskom súde pod sp.zn. 5S/33/2019) alebo osôb blízkych z jeho okolia, a až následne po tejto zmene podali žalobu. Podľa jeho názoru každý občan má právo slobodnej voľby právneho zástupcu, avšak prinajmenšom takáto zmena vyvoláva dôvodné pochybnosti, či Mgr. Andrej Maar nie je v priateľskom alebo akomkoľvek inom vzťahu so sudkyňou JUDr. Vierou Šebestovou, keďže je zrejme odporúčaný z dôvodu, že je schopný „vybaviť“ určité výhody v súdnych konaniach. Už v námietke zaujatosti z 06.05.2019 poukazoval na skutočnosť, že Y. O., sa podľa jeho informácií skontaktoval prostredníctvom poslancov, resp. zamestnancov mestskej časti Bratislava - Vrakúňa ako aj súkromných osôb so žalobcami, pričom im mal údajne odporúčať, aby podali žalobu proti rozhodnutiu s informáciou o tom,

že je takmer isté, že pokiaľ by podali správnu žalobu, realizácia projektu „Rezidencia Hradská“ bude pozastavená v dôsledku takmer stopercentného priznania odkladného účinku správnej žalobe. Táto zmena právneho zastúpenia sa skutočne udiala, pričom v kontexte uvádzaných skutočností je dôvodné podozrenie, že aj súdne konanie týkajúce sa preskúmania zákonnosti rozhodnutia žalovaného bude predmetom manipulácie. Zároveň uviedol, že od JUDr. Viery Šebestovej pociťuje nepriateľské správanie z dôvodu jej nepochopiteľných krokov, ktoré voči spoločnosti SHF Development, s.r.o. už preukázateľne vykonala, pričom sa k týmto nezákonnostiam aj vo svojom vyjadrení k podanej námietke zaujatosti priznala (viď bod 6 a 19 uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky). Vyslovil obavu, že ním vznesená vážna kritika na adresu JUDr. Viery Šebestovej môže spôsobiť zaujatosť uvedenej sudkyne aj v tejto veci pod sp.zn. 5S/92/2019. Záverom dal do pozornosti judikáciu Ústavného súdu Slovenskej republiky (sp.zn. III. ÚS 257/2011-12 z 07.06.2011 a sp.zn. I. ÚS/462/2011-22 z 07.12.2011) ale i rozsudok EŠLP vo veci Delcourt v. Belgicko z 17.01.1970 a zdôraznil, že úprava vylúčenia sudcu vychádza z predpokladu, že iba sudca, ktorý nie je v žiadnom osobnom vzťahu (a teda ani v nepriateľskom/priateľskom vzťahu) s účastníkmi konania, ich zástupcami alebo s osobami zúčastnenými na konaní, poskytuje dostatočné záruky na spravodlivé rozhodnutie. Dôvody vylúčenia sú formulované v širokej miere - „možno mať odôvodnené pochybnosti o nezaujatosti“, preto bude postačovať, ak bude existovať pochybnosť o nezaujatosti sudcu. Nie je potrebné také skutočnosti preukazovať. Treba vziať do úvahy zásady prijaté judikátúrou Európskeho súdu pre ľudské práva, najmä vo veci Delcourt proti Belgicku (tzv. teória zdania nezaujatosti), podľa ktorých spravodlivosť nielenže musí byť poskytovaná, ale musí sa tiež javiť, že je poskytovaná.

7. K vznesenej námietke zaujatosti sa 27.06.2019 vyjadrila predsedníčka senátu Krajského súdu v Bratislave 5S JUDr. Viera Šebestová. Uviedla, že vo veci vedenej na Krajskom súde v Bratislave pod sp.zn. 5S/33/2019 bola rozhodnutím Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vylúčená z prejednávania veci, avšak dodala, že žiadneho z účastníkov tohto konania vedeného pod sp.zn. 5S/92/2019 a sp.zn. 5S/33/2019 nepozná a taktiež nepozná ani právneho zástupcu žalobcov. Ďalej poznamenala, že nerozumie osobným útokom spoločnosti SHF Development, s.r.o. na jej osobu. Napriek tomu sa vo veci necíti zaujatá a je na rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, či považuje tvrdenia tejto spoločnosti za dôvod jej zaujatosti voči tomuto účastníkovi konania.

8. Krajský súd v Bratislave podľa § 92 ods. 1 S.s.p. predložil námietku účastníka konania spolu so spisom a s vyjadrením namietanej sudkyne Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky.

9. Najvyšší súd Slovenskej republiky posúdil námietku zaujatosti, túto prejednal v intenciách právnej úpravy § 87 a nasl. S.s.p. a dospel k záveru, že je dôvod na vylúčenie dotknutej sudkyne z prejednávania a rozhodovania veci.

10. Podľa § 87 ods. 1, 2, 3 S.s.p. sudca správneho súdu je vylúčený z prejednávania a rozhodovania veci, ak so zreteľom na jeho pomer k veci, účastníkom konania, ich zástupcom alebo k osobám zúčastneným na konaní možno mať odôvodnené pochybnosti o jeho nezaujatosti, alebo ak konal, či rozhodoval vo veci ako zamestnanec orgánu verejnej správy. Vylúčený je i sudca správneho súdu, ktorý prejednával a rozhodoval tú istú vec na správnom súde inej inštalácie. Dôvodom na vylúčenie sudcu správneho súdu nie sú okolnosti, ktoré spočívajú v procesnom postupe sudcu a v jeho rozhodovacej činnosti.

11. Účelom právnej úpravy ustanovenej v § 87 S.s.p. je prispieť k nestrannému prejednaniu veci, k nezaujatému prístupu súdu k účastníkom alebo k ich zástupcom a tiež predísť možnosti neobjektívneho rozhodovania.

12. Pomer k veci ako okolnosť spochybňujúca nezaujatosť sudcu predpokladá situáciu, keď sudca je právne zainteresovaný na výsledku konania. O pomere k účastníkovi alebo k zástupcovi ako okolnosti vzbudzujúcej pochybnosti o nezaujatosti sudcu možno uvažovať, ak sa zakladá na príbuzenstve, či iných kladných alebo záporných vzťahoch sudcu k účastníkom alebo k ich zástupcom. Zákom predpokladané dôvody podmieňujúce zaujatosť alebo nezaujatosť sudcu na prejednanie a rozhodnutie

pridelenej veci musia vyplývať z objektívnych skutočností.

13. Predpokladom skutočného uplatnenia zásady rovnosti účastníkov v konaní a zaistenia záruk správneho a spravodlivého rozhodnutia je, aby v konaní konal a rozhodoval sudca nezaujatý, ktorý nie je v žiadnom osobnom vzťahu k účastníkom a k ich zástupcom, a ktorý nie je žiadnym spôsobom zainteresovaný na výsledku konania. V súlade s tým zákon v ustanovení § 87 ods. 1 S.s.p. ustanovil ako dôvody vylúčenia sudcu sudcov pomer k veci, k účastníkom alebo ich zástupcom. Zákon zakladá vylúčenie sudcu na existencii určitého dôvodu vymedzeného takými konkrétnymi a zistenými skutočnosťami, vo svetle ktorých sa javí sudcova nezaujatosť pochybnou. Vylučuje sa tým subjektívny pohľad na vylúčenie sudcu.

14. Najvyšší súd Slovenskej republiky poukazuje na rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky vo veci sp.zn. III. ÚS 47/05, v ktorom ústavný súd vyslovil právny záver, že „obsahom práva na nestranný súd je, aby rozhodnutie v konkrétnej veci bolo výsledkom konania nestranného súdu, to znamená, že súd musí každú vec prerokovať a rozhodnúť tak, aby voči účastníkom postupoval nezaujato a neutrálne, žiadnemu z nich nenadŕžal a objektívne posúdil všetky skutočnosti závažné pre rozhodnutie vo veci“. Ústavný súd Slovenskej republiky nestrannosť sudcu judikoval aj v ďalších rozhodnutiach (napr. sp.zn. III. ÚS 71/97, I. ÚS 73/97).

15. Podľa § 30 zákona č. 385/2000 Z.z. o sudcoch a prísediach a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sudcoch“) v záujme záruky nezávislosti a nestrannosti výkonu sudcovskej funkcie je sudca povinný dbať svojím správaním na to, aby jeho nestrannosť nebola dôvodne spochybňovaná. V občianskom živote, pri výkone funkcie sudcu, aj po jeho skončení, sa sudca musí zdržať všetkého, čo by mohlo narušiť vážnosť a dôstojnosť funkcie sudcu alebo ohroziť dôveru v nezávislé, nestranné a spravodlivé rozhodovanie súdov. Z toho vyplýva, že sudca musí byť nielen nestranný, ale sa musí ako nestranný javiť aj navonok (§ 2 ods. 1 a 2 zákona o sudcoch).

16. Ustanovenie § 87 ods. 1 S.s.p. spája vylúčenie sudcov z prejednávania a rozhodovania vo veci nielen so skutočne preukázanou zaujatosťou, ale aj vtedy, ak možno mať čo i len pochybnosť, avšak odôvodnenú, o ich nezaujatosti.

17. Najvyšší súd Slovenskej republiky v súvislosti s rozhodovaním o námietke zaujatosti voči sudkyňi Krajského súdu v Bratislave JUDr. Viery Šebestovej zo strany účastníka konania SHF Development, s.r.o. v prvom rade poukazuje na skutočnosť, že táto otázka už bola najvyšším súdom posudzovaná vo vzťahu ku konaniu vedenému pred Krajským súdom v Bratislave pod sp.zn. 5S/33/2019, pričom najvyšší súd uznesením sp.zn. 3Ndz/1/2019 z 23.05.2019 rozhodol tak, že JUDr. Vieru Šebestovú vylúčil z prejednávania a rozhodovania vo veci pod sp.zn. 5S/33/2019. Najvyšší súd v tomto uznesení (vychádzajúc z námietky zaujatosti SHF Development, s.r.o.) konštatoval okrem iného viaceré procesné pochybenia sudkyne JUDr. Viery Šebestovej v súvislosti s vyhotovením, odôvodnením, či doručovaním uznesenia č.k. 5S/33/2019-87 z 02.04.2019 o priznaní odkladného účinku správnej žalobe podľa § 185 S.s.p., ktoré vyhodnotil tak, že tieto okolnosti boli objektívne spôsobilé u spoločnosti SHF Development s.r.o. vzbudiť odôvodnené pochybnosti o jej nezaujatosti. V tejto spojitosti však najvyšší súd poznamenal aj to, že: „V tomto prípade sa nenachádza samostatný konkrétny dôvod, ktorý by jasne preukazoval sudkyňin pomer k veci, k účastníkom konania alebo ich zástupcom, avšak celý prípad bol objektívne spôsobilý vzbudiť u účastníka konania SHF Development s.r.o. dôvodnú obavu o jej nezaujatosti. Je potrebné dodať, že nielenže sa nejaví, že by bola poskytovaná spravodlivosť, ba javí sa priam, že sa koná nespravodlivo.“

18. V predmetnej veci, t.j. v konaní vedenom pred Krajským súdom v Bratislave sp.zn. 5S/92/2019 účastník SHF Development s.r.o. namietal zaujatosť sudkyne JUDr. Viery Šebestovej, pričom jeho požiadavka na vylúčenie tejto sudkyne nemala základ v konkrétnom procesnom postupe, ktorý by vyvolával pochybnosti o jej nezaujatosti. V tejto súvislosti je ale potrebné uviesť, že ani samotný nesprávny procesný postup či už v tomto alebo v súdnom preskúmvacom konaní sp.zn. 5S/33/2019

by sám o sebe ešte neodôvodňoval záver o nutnosti vylúčenia sudkyne z prejednávania a rozhodovania vo veci sp.zn. 5S/92/2019.

19. Ďalšou okolnosťou, ktorou sa najvyšší súd v posudzovanom prípade zaoberal bola skutočnosť, že účastník SHF Development s.r.o., podal (11.4.2019) predsedovi Krajského súdu v Bratislave podnet na začatie disciplinárneho konania voči JUDr. Viere Šebestovej (za pochybenia, ktorých sa mala dopustiť v rámci prejednávania a rozhodovania veci vedenej pod sp.zn. 5S/33/2019) s tým, že podnet bol adresovaný aj predsedníčke Súdnej rady Slovenskej republiky so žiadosťou, aby podala návrh prezidentovi Slovenskej republiky na jej odvolanie z funkcie sudcu. Z argumentácie účastníka SHF Development s.r.o., je zrejmé, že postup sudkyne JUDr. Viery Šebestovej tak v konaní vedenom pod sp.zn. 5S/33/2019 ako i v konaní sp.zn. 5S/92/2019 vníma ako akýsi „akt pomsty“ za uplatňovanie jeho ústavných práv.

20. Najvyšší súd k uvedenému poukazuje na to, že sama skutočnosť, že účastník konania podal návrh/podnet na začatie nejakého konania voči sudcovi alebo začatie takého konania inicioval, nie je v rozhodovacej praxi najvyššieho súdu považovaná za dôvod, ktorý by bez ďalšieho zakladal vylúčenie sudcu v zmysle ustanovenia § 87 S.s.p. Najvyšší súd už priamo konštatoval, že samo iniciovanie podania návrhu na začatie disciplinárneho konania ešte nesignalizuje možnosť zaujatého prístupu sudcu voči tomu, kto podanie takéhoto návrhu voči nemu inicioval (viď napríklad rozhodnutie najvyššieho súdu sp.zn. 1 Nc 23/2014 <.). Pokiaľ by za dostatočný dôvod pre vylúčenie sudcu bolo bez ďalšieho považované (už) podanie sťažnosti, civilnej žaloby, trestného oznámenia alebo podnetu na začatie disciplinárneho stíhania, došlo by tým bezpochyby k popretiu podstaty zásady, v zmysle ktorej sa subjektívne hľadisko sudcovej nestrannosti musí podriaďovať prísnejšiemu kritériu objektívnej nestrannosti. V súdnej praxi by takýto názor viedol k situáciám, v ktorých by strana sporu podávaním takýchto podnetov alebo návrhov mohla rýdzo účelovo dosiahnuť vylúčenie sudcu z prejednávania a rozhodovania veci. Tým by sa strane umožnilo, aby svojím (obštrukčným) postupom docielila, že jej spor alebo právnu vec prejedná a rozhodne iný sudca, ktorý sa - podľa subjektívneho názoru namietajúcej strany - javí ako pre ňu „vhodnejší“; zároveň by sa tým strane mohlo podať oddialenie rozhodnutia súdu, ak by to vyhovovalo jej „procesnej taktike alebo stratégii“ (porovnaj uznesenie sp.zn. 2 Ndob 39/2010 <. najvyššieho súdu). Najvyšší súd aj s poukazom na uvedené preto zastáva názor, že podanie podnetu účastníkom SHF Development, s.r.o., na začatie disciplinárneho konania, resp. na odvolanie sudkyne JUDr. Viery Šebestovej síce môže účastník subjektívne vnímať ako skutočnosť, ktorá by dôvodne zakladala pochybnosti o nezaujatosti sudkyne JUDr. Viery Šebestovej, avšak bez ďalšieho ju ešte nebolo možné považovať za dôvod na vylúčenie sudcu v zmysle ustanovenia § 87 S.s.p.

21. Najvyšší súd vychádzajúc z obsahu námietky zaujatosti taktiež zistil, že žalobcov v územnom konaní zastupovala advokátska kancelária JUDr. Peter Vačok. Po tom, ako došlo v konaní vedenom pred Krajským súdom v Bratislave pod sp.zn. 5S/33/2019 k priznaniu odkladného účinku správnej žalobe, žalobcovia zmenili právneho zástupcu na Mgr. Andreja Maara, a až následne po tejto zmene podali žalobu. Najvyšší súd na jednej strane musí konštatovať, že nie je ničím výnimočným, ak účastník administratívneho konania pristúpi k zmene právneho zástupcu a v súdnom preskúmvacom konaní zverí obhajobu svojich práv do rúk iného právneho zástupcu. Na strane druhej je však možné v posudzovanom prípade skutočne postrehnúť isté podobnosti pri voľbe právneho zástupcu tak, ako tomu bolo i v konaní pod sp.zn. 5S/33/2019 a preto i v kontexte ďalších uvádzaných okolností nemožno argumenty účastníka SHF Development s.r.o. vnímať iba ako čisto špekulatívne, (ktoré by bez akýchkoľvek pochybností vylučovali záver o nestrannosti JUDr. Viery Šebestovej) či obštrukčné, ktorými by sledoval „výber“ vhodného sudcu.

22. Obsahom práva na nestranný súd je, aby rozhodnutie v konkrétnej veci bolo výsledkom konania nestranného súdu, čo znamená, že súd musí každú vec prerokovať a rozhodnúť tak, aby voči účastníkom postupoval nezáujato a neutrálne, žiadnemu z nich nenadržal a objektívne posúdil všetky skutočnosti závažné pre rozhodnutia vo veci. Nestranný súd poskytuje všetkým účastníkom konania rovnaké príležitosti na uplatnenie všetkých práv, ktoré im zaručuje právny poriadok, pokiaľ súd má právomoc o takomto práve rozhodnúť (II. ÚS 71/97, III. ÚS 188/2011). Nestrannosť treba skúmať z

dvoch hľadísk, a to zo subjektívneho hľadiska nestrannosti, t.j. v danom prípade treba zistiť osobné presvedčenie sudcu prerokúvajúceho prípad, a z objektívneho hľadiska nestrannosti, t.j. v danom prípade treba zistiť, či sú poskytnuté dostatočné záruky na vylúčenie akejkoľvek pochybnosti v danom smere. V prípade subjektívneho hľadiska nestrannosti sa nestrannosť sudcu predpokladá až do predloženia dôkazu opaku (Piersack v. Belgicko - rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva - ďalej len „ESLP“ z 1. októbra 1982). Nemožno sa uspokojiť len so subjektívnym hľadiskom nestrannosti, ale treba skúmať, či sudca poskytuje záruky nestrannosti aj z objektívneho hľadiska. Objektívna nestrannosť sa neposudzuje podľa subjektívneho hľadiska sudcu, ale podľa vonkajších objektívnych skutočností. V danom prípade platí tzv. teória zdania, podľa ktorej nestačí, že sudca je subjektívne nestranný, ale musí sa ako taký aj objektívne javiť v očiach strán. Spravidlosť nielenže má byť vykonávaná, ale sa musí aj javiť, že má byť vykonávaná (Delcourt v. Belgicko - rozsudok ESLP z 17. januára 1970, Padovani v. Taliansko, rozsudok ESLP z 26. februára 1993). Sudca sa má objektívne javiť v očiach strán, že je nestranný, a zároveň musí byť vylúčená akákoľvek vonkajšia oprávnená pochybnosť o jeho nestrannosti. Judikatúra ESLP vyžaduje, aby sa obava z nedostatku nestrannosti zakladala na objektívnych, konkrétnych a dostatočne závažných skutočnostiach. Objektívnu nestrannosť nemožno chápať tak, že čokoľvek, čo môže vrhnúť čo aj len tieň pochybnosti na nestrannosť sudcu, ho automaticky vylučuje ako sudcu nestranného. Existencia oprávnených pochybností závisí od posúdenia konkrétnych okolností prípadu. Tzv. objektívna nestrannosť sa teda posudzuje nie podľa subjektívneho postoja sudcu, ale podľa objektívnych symptómov. Sudca môže byť subjektívne absolútne nestranný, ale i napriek tomu môže byť jeho nestrannosť vystavená oprávneným pochybnostiam vzhľadom na jeho status, rôzne funkcie, ktoré postupne vo veci vykonával, alebo vzhľadom na jeho pomer k veci, k stranám konania, ich právnym zástupcom, svedkom a pod. Z tohto hľadiska preto nezáleží ani na tom, že sudca sa k návrhu na jeho vylúčenie vyjadril v zmysle, že sa vnútorne necíti byť zaujatý. Rozhodujúce nie je jeho stanovisko, ale existencia objektívnych skutočností, ktoré vzbudzujú pochybnosť o jeho nestrannosti v očiach strán a verejnosti (III. ÚS 158/08). Útočná kritika vznesená na osobu konajúceho sudcu zo strany účastníka môže vzbudiť dôvodné a oprávnené pochybnosti v očiach účastníka konania, že by tento sudca mohol vo veci objektívne a nestranné rozhodnúť. (uznesenie Ústavného súdu SR zo 7. júna 2011, č.k. III. ÚS 257/2011-12)

23. Senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky na tomto mieste opätovne poukazuje na uznesenie sp.zn. 3Ndz/1/2019 z 23.05.2019, ktorým najvyšší súd rozhodol o vylúčení JUDr. Viery Šebestovej z pojednávania a rozhodovania vo veci vedenej na Krajskom súde v Bratislave pod sp.zn.5S/33/2019 a v plnom rozsahu sa stotožňuje i so záverom v ňom vysloveným, t.j., že „samotný procesný postup nie je dôvodom vznesenia námietky zaujatosti a vylúčenia zákonného sudcu. Avšak komplex vonkajších inštitucionálnych, organizačných a procesných prejavov sudcu môže byť objektívnym dôvodom na jeho vylúčenie. V tomto prípade sa nenachádza samostatný konkrétny dôvod, ktorý by jasne preukazoval sudkyňin pomer k veci, k účastníkom konania alebo ich zástupcom, avšak celý prípad bol objektívne spôsobilý vzbudiť u účastníka konania SHF Development s.r.o. dôvodnú obavu o jej nezaujatosti. Je potrebné dodať, že nielenže sa nejaví, že by bola poskytovaná spravodlivosť, ba javí sa priam, že sa koná nespravodlivo.“

24. Podľa názoru senátu najvyššieho súdu jednotlivé okolnosti, ktorými účastník SHF Development s.r.o. odôvodňoval zaujatosť sudkyne JUDr. Viery Šebestovej v konaní vedenom pred Krajským súdom v Bratislave pod sp.zn. 5S/92/2019 aj s poukazom na vyššie uvedené nebolo možné vnímať a ani ich posudzovať striktnie izolovane, ale bolo potrebné ich vyhodnotiť komplexne vo vzájomnej súvislosti, keďže iba tak bolo možné vyvodiť záver o tom, či je daná existencia objektívnych skutočností, ktoré vzbudzujú pochybnosť o nestrannosti sudcu v očiach s účastníkov a verejnosti. Najvyšší súd zastáva názor, že účastníkom konania SHF Development s.r.o. namietané skutočnosti síce sami o sebe nezakladali dôvod na vylúčenie sudcu v zmysle ustanovenia § 87 S.s.p., avšak posudzujúc ich ako celok možno konštatovať, že do veci vniesli objektívne pochybnosti o nestrannosti namietanej sudkyne. Pri formulácii svojho záveru a zaujatosti sudkyne JUDr. Viery Šebestovej najvyšší súd vychádzal predovšetkým zo súhrnu skutočností namietaných SHF Development s.r.o. v konaní pod sp.zn. 5S/92/2019, keďže predmetom konania o námietke zaujatosti bolo posúdenie zaujatosti v tomto preskúmvacom konaní. Prihliadal však i na záver vyplývajúci z jeho unesenia sp.zn. 3Ndz/1/2019 z

23.05.2019, keďže tak v konaní sp.zn. 5S/33/2019 ako i v konaní sp.zn. 5S/92/2019 sa posudzuje investičný zámer tohto istého účastníka SHF Development s.r.o., resp. ide o totožné konania pokiaľ sa týka právneho zástupcu žalobcov, katastrálneho územia, žalovaného a najmä totožnej predsedníčky senátu JUDr. Viery Šebestovej.

25. Vzhľadom na uvedené Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 92 ods. 2 S.s.p. rozhodol tak, že sudkyňa Krajského súdu v Bratislave JUDr. Viera Šebestová je vylúčená z prejednávania a rozhodovania vecí. Podľa názoru najvyššieho súdu účastník konania SHF Development s.r.o. situáciu vo veci svojimi podaniami aj v tomto konaní zbytočne vyhrotil a vylúčenie sudkyne je potrebné vnímať aj z tohto pohľadu. Pre nastolenie spravodlivosti by sa mal krajský súd urýchlene zaoberať návrhom na zrušenie uznesenia a z dôvodu právnej istoty rozhodnúť aj o samotnej žalobe.

26. Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.